

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 5.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.58>
УДК 657

В. В. Бонарев,
к. е. н., асистент кафедри обліку, аналізу й аудиту,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3464-0546>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

V. Bonarev,
PhD in Economics, Assistant of the Department of Accounting, Analysis and
Audit, Chernivtsi National University named after Yuri Fed'kovich

LEGAL REGULATION OF THE ORGANIZATION AND ACCOUNTING METHODS OF PUBLIC SECTOR INSTITUTIONS

У статті розкрито нормативно-правове регулювання організації та методики обліку установ державного сектору. Зазначено, що в Україні триває процес реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору шляхом запровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, розроблених на основі міжнародних стандартів, про що свідчать нові стратегічні орієнтири, визначені до 2025 року. Розкрито

основні засади регулювання обліку в Україні (мета, суб'єкти та способи регулювання). Представлено рівні нормативно-правового регулювання обліку в державному секторі, які ієрархічно поділено на чотири рівні. Проілюстровано відповідність національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору.

The article describes the regulatory and legal regulation of the organization and accounting methods of public sector institutions. It is noted that in Ukraine, the process of reforming the system of accounting and financial reporting in the public sector is ongoing, taking into account the requirements of international accounting standards for the public sector through the introduction of national provisions (standards) of accounting in the public sector, developed on the basis of international standards, as evidenced by new strategic guidelines defined until 2025.

It was determined that the main tasks of reforming the accounting and financial reporting system in the public sector are: increasing the level of openness, reliability and transparency of financial reporting in order to ensure the effectiveness of management decision-making in the field of public finances; ensuring comparability of financial reporting indicators of the public sector of Ukraine and the public sector of other countries; ensuring consolidation of financial reporting at different levels; introduction of a qualitatively new system of training and retraining of personnel of accounting services of public sector entities; raising the status of heads of accounting services of public sector entities and the effectiveness of their activities.

It has been established that regulatory support for accounting is a set of legal documents that establish uniform requirements for accounting in budget institutions. And it is also noted that the legal framework of budget accounting plays an important role in ensuring the effectiveness of the budget process and the budget system of the country.

The main principles of accounting regulation in Ukraine are revealed, namely: the goal of regulation (creation of uniform rules for budget accounting and financial reporting, which are mandatory for enterprises and guarantee and protect the interests of users); regulatory subjects; methods of regulation. The levels of legal regulation of accounting in the public sector are presented, which are hierarchically divided into four levels. The conformity of national provisions of accounting standards in the public sector and international accounting standards for the public sector is illustrated.

Ключові слова: *установа державного сектору економіки, бюджетна установа, нормативно-правове регулювання, облік, бюджетний облік*

Keywords: *institution of the state sector of the economy, budgetary institution, regulatory and legal regulation, accounting, budget accounting.*

Постановка проблеми. Бухгалтерський облік є специфічним об'єктом нормативно-правового регулювання. Даний процес взаємно оборотній, оскільки з одного боку облік є інформаційним підґрунтям правової поведінки учасників господарських відносин, а з другого боку – діяльність учасників впливає на організацію та методологію обліку та на інформаційні інтереси учасників. Найбільшими факторами впливу на організацію та методику обліку діяльності установ державного сектору є зміни в нормативно-правових документах. Дану концепцію визначило багатий світовий досвід формування різних за змістом та формою національних систем обліку. Нормативно-правове регулювання обліку в установах державного сектору знаходиться у процесі реформування. Передумовою реформування в обліку в установах державного секторі було прийняття відповідних нормативних документів, таких як: Постанова КПУ від 16.01.2007 № 34 «Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України на 2007-2015 рр.» та розпорядження КМУ від 20.06.2018 р. № 437-р «Про схвалення Стратегії модернізації системи обліку

та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року». Отже, нормативно-правове регулювання обліку в установах державного сектору знаходиться у процесі постійних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання нормативно-правового регулювання обліку в державному секторі в своїх роботах приділяють увагу такі науковці, як: Н.В. Артеменко, Ф.Ф.Бутинець, Л.Гізатуліна, Р.Т.Джога, С.В.Зеленко, Т.В.Ларікова, Ю.О.Луцик, В.Ф.Максімов, Т.М.Писаренко, Н. Сушко, І.С.Шилко. Проте, у державному секторі економіки продовжуються зміни обліку, що призводить до змін нормативно-правового забезпечення. У зв'язку з цим надзвичайної актуальності набуває дана проблематика для дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є проведення аналізу нормативно-правового регулювання організації та методики облікового процесу господарської діяльності установ державного сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні в Україні триває процес реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору шляхом запровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, розроблених на основі міжнародних стандартів. У продовження завдань Стратегії Міністерством фінансів України розроблено Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року, яка була схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 № 437-р [23].

Реалізація основних завдань цієї Стратегії дасть змогу продовжити модернізацію системи бухгалтерського обліку та підвищити рівень якості та порівнянності фінансової інформації. Зокрема, передбачається досягнення таких результатів: підвищення рівня відкритості, достовірності та прозорості фінансової звітності з метою забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень у сфері державних фінансів; забезпечення

порівнянності показників фінансової звітності державного сектору України та державного сектору інших країн; забезпечення консолідації фінансової звітності на різних рівнях; запровадження якісно нової системи підготовки та перепідготовки кадрів бухгалтерських служб суб'єктів державного сектору; підвищення статусу керівників бухгалтерських служб суб'єктів державного сектору та ефективності їх діяльності.

Діяльність бюджетних установ має свої особливості, а саме: виступають складовою бюджетної системи України; здійснюють діяльність на правах державної чи комунальної власності; метою діяльності не є отримання прибутку, оскільки бюджетні установи є неприбутковими організаціями; отримують фінансові ресурси для забезпечення своєї діяльності з бюджетів відповідних рівнів; фінансовий стан бюджетної установи визначається достатністю та своєчасністю надходжень фінансових ресурсів з бюджетів відповідних рівнів [6].

Нормативне забезпечення обліку – це комплекс нормативно-правових документів, які встановлюють єдині вимоги до ведення обліку у бюджетних установах. Нормативна база є сукупним відображенням соціального, політичного, економічного, міжнародного впливів [14, с.124].

Основні засади регулювання бюджетного обліку в Україні представлено на рис. 1. В.Ф. Максимова вказує на тому, що «...державне регулювання бухгалтерського обліку – це комплекс заходів законодавчого, виконавчого та контролюючого характеру, за допомогою яких державними органами здійснюється методологічне, методичне та організаційне забезпечення функціонування системи бухгалтерського обліку в Україні. Державне регулювання обліку спрямоване на створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств, захищають інтереси користувачів і гарантують їм забезпечення доступу до інформації, що міститься у фінансовій звітності, яка здатна дати об'єктивну картину фінансового стану та результатів діяльності суб'єкта господарювання» [2, с.43].

До органів управління бухгалтерським обліком бюджетних установ належать галузеві міністерства, відомства та управління, які представлені такими органами виконавчої влади, як: Міністерство внутрішніх справ; Міністерство юстиції; Міністерство закордонних справ; Міністерство освіти і науки; Міністерство охорони здоров'я; Міністерство культури та інші.

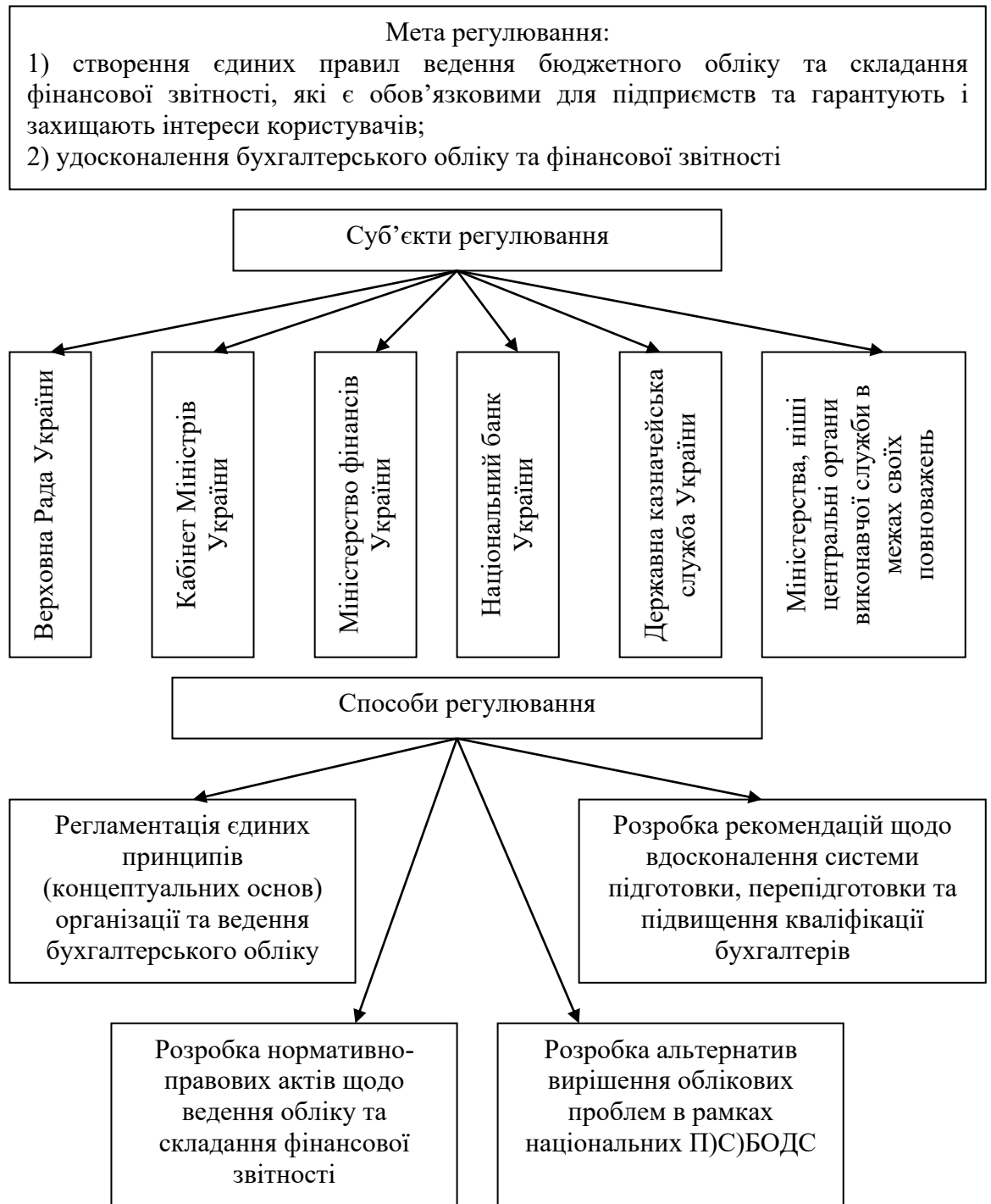

Рис. 1. Основні засади регулювання бюджетного обліку в Україні [4, с.68]

Нормативно-правова база бюджетного обліку відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності бюджетного процесу та бюджетної системи

країни. Наявність єдиної методологічної бази бюджетного обліку дасть змогу безперервно спостерігати за використанням та спрямуванням бюджетних коштів, оцінювати доцільність їх використання як внутрішніми користувачами, так і зовнішніми [8, с.90].

Н.В. Артеменко зазначає, що у бюджетній сфері за останні роки відбулись значні перетворення: «...змінилось бюджетне законодавство; впроваджено казначейське обслуговування бюджетних коштів та облік зобов'язань розпорядників коштів у системі органів казначейства; створено централізовану модель управління державними ресурсами через єдиний казначейський рахунок» [1, с.108]. В рамках реалізації Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі було зроблено і прийнято 19 Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, внесено необхідні зміни до Бюджетного кодексу України та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також до іншого бюджетного законодавства, сформовано порядок організації роботи бухгалтерських служб та головних бухгалтерів бюджетних установ тощо.

Правове регулювання бухгалтерського обліку – це система законодавчих і нормативних актів, відповідно до яких бюджетна установа здійснює господарсько-фінансову діяльність і забезпечує ведення її бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Ці нормативні акти мають певну ієрархічну підпорядкованість [2, с.50]. Рівні нормативно-правового регулювання обліку в бюджетних установах представлено на рис. 2.

Перший рівень нормативно-забезпечення обліку в бюджетних установах, представляють такі, які закріплюють обов'язковість одноманітного ведення бухгалтерського обліку всіма суб'єктами господарювання, основні вимоги щодо його організації, правила та процедури ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

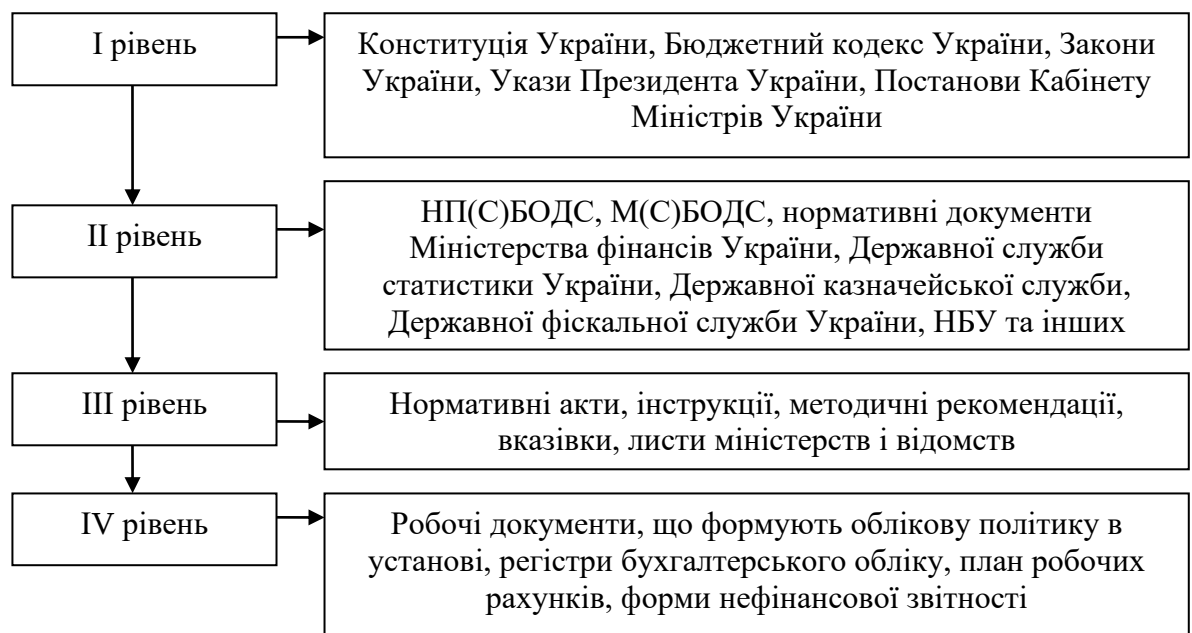

Рис. 2. Схема ієрархічних рівнів нормативно-правового забезпечення обліку в бюджетних установах

У статті 95 Конституції України визначено «...загальні основи формування бюджетної системи, відповідно до яких процес розподілу суспільного багатства між населенням та регіонами має здійснюватися шляхом застосування таких принципів, як справедливість та неупередженість» [7].

Бюджетний кодекс України «...визначає засади бюджетної системи України, її структуру, принципи, правові засади функціонування, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин, відповідальність за порушення бюджетного законодавства» [3].

Бюджетні установи, як і інші підприємства у процесі своєї діяльності використовують «...основні принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності», що зазначені в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [18].

Законом України «Про Державний бюджет України» «...визначається розмір доходів, що може бути отриманий бюджетними установами, у вигляді бюджетних асигнувань для покриття видатків, що передбачені кошторисом. Процес складання бюджету здійснюється із застосуванням принципу збалансованості» [19]. Постанова Кабінету Міністрів України «Про

затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи» «...визначає завдання та функціональні обов'язки бухгалтерської служби бюджетної установи» [22].

Другий рівень нормативно-правового регулювання обліку в бюджетних установах представляють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС) – це нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечить МСБОДС. По суті являються продовженням ідеї МСБОДС з урахуванням національних особливостей.

Впровадження стандартів для суб'єктів державного сектору – дуже важливий процес, який потребує формування єдиних принципів облікової політики і напрацювання методичних рекомендацій з питань ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності [9, с.174]. Н. Сушко та Л. Гізатуліна зазначають, що «...розробка національних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектора з урахуванням міжнародних стандартів є важливою передумовою ефективного функціонування та визнання бухгалтерського обліку в держсекторі на міжнародному рівні» [24].

Потрібно окремо зазначити, що на даний час бюджетні установи використовують національні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі, однак вони стали обов'язковими до застосування в обліку бюджетних установах у два етапи: одні чинні з 2015 року, а інші набрали чинності у 2017 році, дані НП(С)БОДС представлено у таблиці 1.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору (МСБОДС) – система принципів, методів та процедур ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності. МСБОДС виникли внаслідок інтеграційних процесів в економіці і спрямовані на зближення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в різних країнах світу. МСБОДС визначають порядок ведення бухгалтерського обліку, описують

загальні правила оцінки і подання інформації у фінансових звітах, носять рекомендаційний характер та є міжнародним орієнтиром гармонізації системи бухгалтерського обліку і формування єдиного інформаційного простору [9, с.163].

Таблиця 1. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі

Чинні з 2015 року	Набрали чинності з 2017 року
НП(С)БОДС 121 «Основні засоби»	НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності»
НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи»	НП(С)БОДС 102 «Консолідована фінансова звітність»
НП(С)БОДС 123 «Запаси»	НП(С)БОДС 103 «Фінансова звітність за сегментами»
НП(С)БОДС 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок»	НП(С)БОДС 105 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»
НП(С)БОДС 127 «Зменшення корисності активів»	НП(С)БОДС 124 «Доходи»
НП(С)БОДС 128 «Зобов'язання»	НП(С)БОДС 126 «Оренда»
НП(С)БОДС 130 «Влив змін валютних курсів» (окрім III розділу)	НП(С)БОДС 129 «Інвестиційна нерухомість»
НП(С)БОДС 132 «Виплати працівникам»	НП(С)БОДС 130 «Влив змін валютних курсів» (розділ III)
НП(С)БОДС 133 «Фінансові інвестиції»	НП(С)БОДС 131 «Будівельні контракти»
	НП(С)БОДС 134 «Фінансові інструменти»
	НП(С)БОДС 135 «Витрати»
	НП(С)БОДС 136 «Біологічні активи»

Світова практика передбачає два підходи до імплементації міжнародних стандартів до національних систем бухгалтерського обліку в державному секторі – повне прийняття країнами МСБОДС в якості національних стандартів або розробку власних стандартів на основі міжнародних. В Україні обрано другий підхід, тобто НП(С)БОДС розроблено на основі МСБОДС.

Проілюструємо відповідність НП(С)БОДС та МСБОДС у таблиці 2.

Порівняльний аналіз змістовних положень зіставлених НП(С)БОДС і МСБОДС вказує, що НП(С)БОДС не є повним аналогом відповідних МСБОДС, хоча останні і виступають їх прототипом; однак, перерахованими НП(С)БОДС закріплено принципово нові методологічні та методичні підходи

бухгалтерського обліку в секторі державного управління, що максимально наближені до світових облікових підходів.

Таблиця 2. Перелік НП(С)БОДС, які розроблено на базі МСБОДС

НП(С)БОДС		МСБОДС	
№	Назва	№	Назва
101	«Подання фінансової звітності»	1	«Подання фінансової звітності»
		2	«Звіт про рух грошових коштів»
		14	«Події після дати звітності»
		24	«Представлення у фінансових звітах інформації про виконання бюджетів»
102	«Консолідована фінансова звітність»	35	«Консолідована фінансова звітність»
103	«Фінансова звітність за сегментами»	18	«Звітність за сегментами»
104	«Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»	10	«Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»
121	«Основні засоби»	17	«Основні засоби»
122	«Нематеріальні активи»	31	«Нематеріальні активи»
123	«Запаси»	12	«Запаси»
124	«Доходи»	9	«Дохід від операцій обміну»
		23	«Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)»
125	«Зміни облікових оцінок і виправлення помилок»	3	«Чистий надлишок або дефіцит за період, суттєві помилки та зміни в обліковій політиці»
126	«Оренда»	13	«Оренда»
127	«Зменшення корисності активів»	21	«Зменшення корисності активів, які не генерують грошові кошти»
		26	«Зменшення корисності активів, які генерують грошові кошти»
128	«Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»	19	«Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»
129	«Інвестиційна нерухомість»	16	«Інвестиційна нерухомість»
130	«Вплив змін валютних курсів»	4	«Вплив змін валютних курсів»
131	«Будівельні контракти»	11	«Будівельні контракти»
132	«Виплати працівникам»	25	«Виплати працівникам»
133	«Фінансові інвестиції»	36	«Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»
		37	«Спільні угоди»
134	«Фінансові інструменти»	28	«Фінансові інструменти: подання інформації»
		29	«Фінансові інструменти: визнання та оцінка»
		30	«Фінансові інструменти: розкриття інформації»
135	«Витрати»	5	«Витрати на позику»

Розпорядники бюджетних коштів за об'єктивних причин можуть застосовувати не всі діючі стандарти. Їх перелік залежить від наявності у розпорядника бюджетних коштів як висновки з даного дослідження і

перспективи подальших розвідок у даному напрямі суб'єкта ведення бухгалтерського обліку певних об'єктів обліку.

З 1 січня 2017 року бюджетні установи керуються новими нормативно-правовими актами, які вводять нові підходи до відображення інформації на рахунках бухгалтерського обліку. Зокрема, набирає чинності:

- План рахунків бухгалтерського обліку у державному секторі, затверджений наказом МФУ від 31.12.2013 р. № 1203 [15].

- Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, затверджені наказом МФУ від 29.12.2015 р. № 1219 [17].

Третій рівень. Методичні вказівки, інструкції, рекомендації в системі нормативного регулювання обліку покликані конкретизувати основні положення, викладені в нормативних документах першого та другого рівнів, з урахуванням галузевих та інших особливостей. Щодо спеціалізованих нормативних документів в сфері організації обліку в бюджетних установах потрібно відмітити:

- посадові інструкції працівників бухгалтерії складаються згідно з «Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників», затвердженим наказом Мінпраці від 29.12.2004 року № 336 [5];

- форми облікових реєстрів встановлюються згідно з «Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», затвердженим наказом Міністерства фінансів від 24.05.1995 р. № 88 [16];

- форми первинних документів складаються відповідно до Наказу Міністерства статистики України № 353 «Про затвердження типових форм первинного обліку» від 29.12.1995р. [21];

- проведення інвентаризації регламентується Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Мінфіну від 02.09.2014 р. № 879 [20].

Деталізація методичних підходів до ведення обліку в установах державного сектору забезпечується відповідними методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку. На даний момент діє чотири таких нормативи, а саме:

- Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджено наказом МФУ від 23.01.2015 р. № 11 [12];

- Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджено наказом МФУ від 23.01.2015 р. № 11 [11];

- Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору, затверджено наказом МФУ від 23.01.2015 р. № 11 [10];

- Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджено наказом МФУ від 23.01.2015 р. № 11 [13].

Зазначені вище методичні рекомендації узгоджуються з відповідними стандартами обліку та використовуються для налагодження аналітичного обліку основних засобів, нематеріальних активів та запасів.

Відповідно *четвертим рівнем* – є рівень суб'єкта державного сектору, який враховуючи норми законодавчої бази, вимоги розпорядника бюджетних коштів та власну специфіку діяльності – розробляє облікову політику, яка фактично міститься в двох основних наказах: «Про облікову політику на відповідний рік» та «Про організацію бухгалтерського обліку на відповідний рік», а також затверджені керівником форми первинних облікових документів, графіки документообігу, робочий план рахунків та форми внутрішньої звітності.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Отже, на теперішній час бухгалтерський облік бюджетних установ знаходиться у перехідному стані. Правове забезпечення бюджетного обліку посідає важливе місце в ефективності та успішній діяльності суб'єктів державного сектору. Бюджетні установи у процесі своєї

діяльності керуються досить різноманітною законодавчою базою, починаючи від загальногосподарських нормативних документів, затвердженням яких займаються Верховна рада України, Кабінет міністрів України, інші міністерства та відомства, і закінчуючи вузькоспеціалізованими, що притаманні лише для бюджетних установ. Удосконалення нормативно-правових актів з питань бухгалтерського обліку в державному секторі супроводжувалося появою нової термінології. Перехід на національні стандарти обліку в державному секторі зумовив прийняття нормативно-правових документів, які визначають організацію та методику обліку в державних установах. При повному, зрозумілому, інформативному, єдиному правовому забезпеченні бюджетного обліку в бюджетному процесі України з'явиться можливість отримати прозору й достовірну інформацію про використання бюджетних ресурсів, що дасть змогу залучати до співпраці європейську спільноту. Подальші дослідження спрямовані на дослідженні проблем кривавого регулювання обліку в установах державного сектору.

Література

1. Артеменко Н. В. Облік у бюджетних установах: проблеми реформування та напрямки їх вирішення. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Технічний прогрес та ефективність виробництва*. Харків. 2019. №26. С. 107-111.
2. Бухгалтерський облік (частина II): Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» / За ред. доктора економічних наук, професора В. Ф. Максимової. Одеса : ОНЕУ, 2013. 324 с.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
4. Гевлич Л. Л., Васильєва Я. М. Облікова політика бюджетних установ: сучасний стан та перспективи. *Економіка і організація управління*. 2018. №1(29). С. 64-74.

5. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників : Наказ Мінпраці від 29.12.2004 р. № 336.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04#Text>

6. Зеленко С. В., Писаренко Т. М. Оцінка нормативно-правового забезпечення обліку господарської діяльності бюджетних установ. *Економічний форум*. 2020. №3. С. 130-137

7. Конституція України : Закон України від 28.06. 1996 р. №254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

8. Ларікова Т. В., Шилко І. С. Правове забезпечення бюджетного обліку: місце, роль і складові. *Держава та регіони. Економіка та підприємництво*. 2019. №5. С. 89-95.

9. Луцик Ю.О. Облікова політика суб'єкта державного сектору на сучасному етапі модернізації системи бухгалтерського обліку. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. №28. Т.1. С. 158-170.

10.Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11. URL: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subektiv-derjavnogo-sektoru/metod-recomendacii-buhobliku-zapasiv/>

11.Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11. URL: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-z-buhgalterskogo-obliku-nematerialnih-aktiviv/>

12.Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11. URL: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-z-bo-osnovnih-zasobiv/>

13.Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р.

№ 11. URL: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-shchodo-oblikovoyi-politiki/>

14.Писаренко Т. М. Організація управлінського обліку в бюджетних установах. *Економічний форум*. 2020. №1 (3). С. 124-130.

15.План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 р. № 1203. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>

16.Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

17.Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text>

18.Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

19.Про державний бюджет : Закон України від 09.11.2023 р. № 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>

20.Про затвердження положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

21.Про затвердження типових форм первинного обліку : Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95#Text>

22.Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 р. №59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-%D0%BF#Text>

23.Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року :

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 № 437-р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80#Text>

24.Сушко Н., Гізатуліна Л. Реформування системи бухгалтерського обліку в державному секторі. *Незалежний аудитор*. 2018. №6. С. 56-57

References

1. Artemenko N.V. (2019), “Accounting in budgetary institutions: problems of reform and directions of their solution”, *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu «KhPI». Tekhnichnyj prohres ta efektyvnist' vyrobnytstva*, Vol. 26, pp. 107-111.

2. Maksimova V.F. (2013), *Bukhhalters'kyj oblik (chastyna II): Navch. posibnyk dlia studentiv vyschykh navchal'nykh zakladiv spetsial'nosti 6.050100 «Oblik i audyt»* [Accounting (Part II) Education. Manual for students of higher educational institutions, specialty 6.050100 “Accounting and audit”], ONEY, Odessa, Ukraine.

3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Budget code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (Accessed 05 May 2024).

4. Gevlych L.L. and Vasylieva Y.M. (2018), “Accounting policy of budget institutions: the modern status and prospects”, *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, Vol. 1(29), pp. 64-74

5. Ministry of Labor of Ukraine (2004), “Directory of qualification characteristics of employees professions”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04#Text> (Accessed 05 May 2024).

6. Zelenko S.V. and Pysarenko T.M. (2020), “Assessment of regulatory and legal support of accounting of economic activity of budget institutions”, *Ekonomichnyj forum*, Vol. 3, pp. 130-137.

7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), “Constitution of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 05 May 2024).

8. Larikova T.V. and Shilko I.S. (2019), “Budget accounting framework: place, role and composition”, *Derzhava ta rehiony. Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, Vol. 5, pp. 89-95.

9. Lutsyk Yu.O. (2019), “Accounting policy of the government sector entity at the stage of accounting systems modernization”, *Finansovo-kredytna diial'nist': problemy teorii ta praktyky*, Vol. 28, T.1, pp. 158-170.

10. Ministry of Finance of Ukraine (2015), “Methodological recommendations for accounting of stocks of public sector entities”, available at: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subjektiv-derjavnogo-sektoru/metod-recomendacii-buhobliku-zapasiv/> (Accessed 05 May 2024).

11. Ministry of Finance of Ukraine (2015), “Methodological recommendations for accounting of intangible assets of public sector entities”, available at: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subjektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-z-buhgalterskogo-obliku-nematerialnih-aktiviv/> (Accessed 05 May 2024).

12. Ministry of Finance of Ukraine (2015), “Methodological recommendations for accounting of fixed assets of public sector entities”, available at: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subjektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-z-bo-osnovnih-zasobiv/> (Accessed 05 May 2024).

13. Ministry of Finance of Ukraine (2015), “Methodological recommendations regarding the accounting policy of a public sector entity”, available at: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subjektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-shchodo-oblikovoyi-politiki/> (Accessed 05 May 2024).

14. Pysarenko T.M. (2020), “Organization of management accounting in budgetary institutions”, *Ekonomichnyj forum*, Vol. 3, pp. 124-130.

15. Ministry of Finance of Ukraine (2013), “Plan of accounting accounts in the public sector”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14> (Accessed 05 May 2024).

16. Ministry of Finance of Ukraine (1995), “Regulations on documentary support of records in accounting”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (Accessed 05 May 2024).

17. Ministry of Finance of Ukraine (2015), “The procedure for applying the Plan of accounting accounts in the public sector”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text> (Accessed 05 May 2024).

18. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “About accounting and financial reporting in Ukraine”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 05 May 2024).

19. The Verkhovna Rada of Ukraine (2023), The Law of Ukraine “About the state budget”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text> (Accessed 05 May 2024).

20. Ministry of Finance of Ukraine (2014), “On approval of the provisions on the inventory of assets and liabilities”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (Accessed 05 May 2024).

21. Ministry of Statistics of Ukraine (1995), “On approval of standard forms of primary accounting”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95#Text>

22. Cabinet of Ministers of Ukraine (2011), “On the approval of standard regulation on the accounting service of a budgetary institution”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-%D0%BF#Text> (Accessed 05 May 2024).

23. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018), “Strategy for modernization of the accounting and financial reporting system in the public sector for the period until 2025”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80#Text> (Accessed 05 May 2024).

24. Sushko N. and Gizatulina L. (2012), “Reforming the accounting system in the public sector”, *Nezalezhnyj audytor*, Vol. 6, pp. 56-57.

Стаття надійшла до редакції 12.05.2024 р.